

ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland

Quickscan ecologie bestemmingsplan Verkeersmaatregelen Hazerswoude-Dorp

Versie:
Datum:

definitief
14 april 2022

 Omgevingsdienst Midden-Holland	
Productnummer	2021075301
Omschrijving	Quicksan ecologie bestemmingsplan Verkeersmaatregelen Hazerswoude-Dorp
Status	Definitief
Datum	14 april 2022
Opdrachtgever	Gemeente Alphen aan den Rijn
Opgesteld door	Omgevingsdienst Midden-Holland

Inhoudsopgave

1	<u>Inleiding</u>	4
	1.1 Aanleiding.....	4
	1.1.1 Huidige situatie.....	4
	1.1.2 Voornemen.....	5
	1.2 Wettelijk kader.....	7
	1.3 Methode van onderzoek.....	8
2	<u>Resultaten</u>	9
	2.1 Gebiedsbescherming.....	9
	2.1.1 Natura 2000-gebieden.....	9
	2.1.2 Natuurnetwerk Nederland.....	9
	2.2.3 Belangrijk weidevogelgebied.....	10
	2.2.4 Beschermde houtopstanden.....	10
	2.2 Soortbescherming.....	10
	2.2.1 Vaatplanten.....	11
	2.2.2 Vogels.....	11
	2.2.3 Vleermuizen.....	13
	2.2.4 Grondgebonden zoogdieren.....	15
	2.2.5 Vissen.....	15
	2.2.6 Amfibieën en reptielen.....	15
	2.2.7 Overige ongewervelden.....	16
3	Conclusie en advies.....	17
	3.1 Gebiedsbescherming.....	17
	3.1.1 Natura 2000.....	17
	3.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN) en weidevogelgebieden.....	17
	3.2 Soortbescherming.....	17
	3.3 Vervolgonderzoek.....	17
	3.4 Maatregelen.....	18
4	Literatuurlijst.....	19

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De provincie Zuid-Holland bereidt de aanpassing van de N209 en de N207 Zuid voor. De provincie heeft met de gemeente Alphen aan den Rijn afgesproken de ruimtelijke besluiten te verdelen. De provincie verzorgt een inpassingsplan voor de hoofdinfrastructuur. De nieuwe verkeersroute kruist ook Hazerswoude-Dorp. De gemeente past het bestemmingsplan in Hazerswoude-Dorp aan om de gewijzigde verkeersstromen in het dorp goed te laten aansluiten op de nieuwe verkeerssituatie. Deze quickscan wordt gedaan in het kader van het bestemmingsplan Verkeersmaatregelen Hazerswoude-Dorp. Ecologisch onderzoek is nodig om te bepalen of met de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving.

1.1.1 Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit twee delen. Een deel van het tracé aan de noordkant van het dorp en een deel aan de zuidwestkant. Zie de figuren 1 tot en met 4. De plangebieden bestaan uit agrarische percelen en een enkele opstal. In het plangebied bevinden zich verder enkele berkeboompjes, akkers, gras- en weiland en openbaar groen (plantsoen) met enkele knotbomen. De enige bebouwing is een landbouwschuur aan de Jan van Goijenstraat.

Figuur 1: weilanden langs het te verleggen tracé van de N209 aan de noordkant van Hazerswoude-Dorp

Figuur 2: akkerland aan de zuidwestkant van Hazerswoude-Dorp

1.1.2 Voornemen

In het plangebied worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

1. Een landbouwschuur wordt gesloopt;
2. Een weg wordt aangelegd op voorheen onverhard terrein;
3. Enkele sloten worden gedempt/overbrugd;
4. Enkele bomen worden gekapt/herplant.

De precieze planning van de werkzaamheden is ten tijde van de uitvoering van deze quickscan nog niet bekend. Dat hangt mede af van de vaststelling van het provinciaal inpassingsplan dat richting geeft aan de uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

Figuur 3: concept plankaart van het noordelijk deel van de bestemmingswijzigingen bij Hazerswoude-Dorp (bron: gemeente Alphen aan den Rijn, versie 28 maart 2022).

Figuur 4: concept plankaart van het zuidelijk deel van de bestemmingswijzigingen bij Hazerswoude-Dorp, met linksboven de landbouwschuur in het tracé (bron: gemeente Alphen aan den Rijn, versie 28 maart 2022).

1.2 Wettelijk kader

Om natuurwaarden in Nederland te beschermen gelden de Wet natuurbescherming (Wnb) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Deze wetgeving is voor een deel verwerkt in provinciaal beleid, te weten de Omgevingsverordening Zuid-Holland 2021, Natuurbeheerplan 2021 en de verordening Wet natuurbescherming provincie Zuid-Holland.

Als beschermde natuurwaarden aanwezig zijn in een plangebied stelt de initiatiefnemer met een quickscan (combinatie van bureauonderzoek en één veldbezoek) vast of het voornemen redelijkerwijs uitvoerbaar is, en:

- er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing soortbescherming Wnb);
- er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing aan Wnb gebiedsbescherming, ook wel voorttoets genoemd);
- er wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) aangetast worden. Maar ook of provinciaal compensatiebeleid met betrekking tot door de provincie aangewezen 'belangrijke weidevogelgebieden' aan de orde is.

Als het initiatief deze beschermde natuurwaarden niet aantast, wordt het project conform de eerder genoemde regelgeving toelaatbaar geacht. In dat geval moet de initiatiefnemer rekening houden met de algemeen geldende zorgplicht (artikel 1.11) van de Wnb. De zorgplicht bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora of fauna heeft, verplicht is maatregelen te nemen die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Stikstof

Nadat de Raad van State de Programmatische Aanpak Stikstof heeft afgekeurd, heeft het Rijk per 1 juli 2021 een nieuwe aanpak vastgesteld in de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn). Deze wet regelt nu de vergunningplicht bij stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. De regels bevatten een algehele vrijstelling voor eenmalige bouw- en aanlegactiviteiten bij alle bouwsectoren. Alleen structurele gevolgen die extra stikstofdepositie veroorzaken voor natuurgebieden moeten worden beoordeeld op vergunningplicht.

1.3 Methode van onderzoek

In deze quickscan is onderzocht welke natuurwetten en regels van toepassing zijn voor de wegaanleg door voorheen agrarisch gebied rondom Hazerswoude-Dorp. Deze quickscan bestaat uit een bureau-onderzoek, een veldbezoek en een toetsing. Dan volgen conclusie en aanbevelingen.

Op basis van bureauonderzoek is bepaald of het plangebied in (de nabijheid van) een Natura 2000-gebied ligt, danwel in een Beschermd Natuurmonument of in Natuurnetwerk Nederland (NNN). Ook is bepaald of het plangebied binnen de groene gebieden van de Provinciale Omgevingsverordening (provinciale weidevogelgebieden) ligt.

Het veldbezoek aan het plangebied was 28 april 2021 in de middag. De weersomstandigheden waren zwaar bewolkt. De buitentemperatuur bedroeg 13 graden Celsius met matige wind. Op dat moment was nog niet duidelijk dat een landbouwschuur in het tracé lag, bovendien is het plangebied aan de noordkant later gewijzigd. Daarom is op 16 december 2021 een tweede bezoek gebracht in de ochtend. De buitentemperatuur bedroeg toen 9 graden Celsius. Er stond geen wind en er was mist aan de grond. Tijdens het tweede veldbezoek is ook met de agrariër aan de Jan van Goijenstraat gesproken over zijn waarnemingen op het erf. Naast algemene internetbronnen (Cyclomedia, Sovon, Floron, Ravon, e.d.) zijn de genoemde documenten in de 'literatuurlijst' (hoofdstuk 4) geraadpleegd.

Deze quickscan brengt in beeld welke ecologische waarden in en rondom het plangebied aanwezig zijn. Als beschermde ontheffingsplichtige soorten aanwezig zijn, dan acht het bevoegde gezag een verkennend onderzoek (ook wel quickscan natuur, natuurtoets en/of flora- en faunatoets genoemd) niet als afdoende, als onderbouwing bij de aanvraag van een ontheffing. Aanvullend veldonderzoek is dan noodzakelijk. Dit moet gebeuren op die tijdstippen in het seizoen die voor de verscheidene soorten het meest gunstig zijn. Het bevoegde gezag voor natuur is de Gedeputeerde Staten van de provincie. De provincie heeft deze taak gemandateerd aan de Omgevingsdienst Haaglanden.

2 Resultaten

2.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied bestaat uit twee delen aan de rand van de bebouwde kom van Hazerswoude-Dorp (zie figuur 5). Het noorddeel van het plangebied is het dichtst in de buurt van natuurgebieden te vinden. In figuur 5 is de ligging ten opzichte van aanwezige beschermde gebieden weergegeven.

2.1.1 Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft De Wilck, een Vogelrichtlijngebied. De doelsoorten zijn kleine zwaan en smient. Rust- en foerageergebied van de aangewezen doelsoorten smient en kleine zwaan verdwijnt niet. Het projectgebied vormt geen geschikt foerageergebied voor smienten. De akkers en weilanden zijn intensief beheerd door landbouwers. Daarnaast is het ongeschikt als rustgebied door de nabijheid van de bebouwde kom en doorgaande wegen. Bovendien is er geen groot verlies aan oppervlakte van onverharde akker/weiland. Er blijft voldoende alternatieve ruimte in de buurt van De Wilck over. Versturende effecten als gevolg van geluid, trilling, licht en beweging, die bij de bouwactiviteiten plaatsvinden, kunnen worden uitgesloten vanwege de afstand. Negatieve effecten op doelsoorten van De Wilck zijn uitgesloten.

Externe werking door projecten kan ook optreden door stikstofdepositie. De nieuwe toetskaders vragen om een toets of structurele toename van stikstofuitstoot kan optreden. Eenmalige uitstoot van aanlegwerkzaamheden zijn vrijgesteld van vergunningplicht. Als wordt ingezoomd op dit plan gaat het om enkele kleine aanpassingen in de verkeersafhandeling binnen en bij de bebouwde kom die plaatselijk spelen. Het betreft geen grote wijzigingen in verkeersstromen of verkeersaantrekkende werkingen die zich in de buurt van stikstofgevoelige gebieden voordoen. Kwalitatief kan worden gesteld dat de verlegging van enkele honderden meters van een verkeersstroom op een afstand van meer dan 9900 meter van Nieuwkoopse Plassen en De Haack geen significant negatief effect zal opleveren. Bovendien is het zo dat de grootste wijzigingen in verkeersstromen worden veroorzaakt door de gehele wijziging van de N209 en N207 Zuid. De provincie doet in dat kader onderzoek naar de vergunningplicht voor stikstof. Dit gemeentelijk project veroorzaakt geen effect als de provincie niet ook binnen de normen van stikstofuitstoot de aanleg kan realiseren. Daarnaast wordt dit project niet uitgevoerd als de provincie de hoofdwerkzaamheden niet uitvoert. Op grond van bovenstaande kan een vergunningplicht voor deze deelprojecten bij de lokale verkeersmaatregelen worden uitgesloten. Wel kan het project nog een kleine bijdrage leveren aan cumulatie bij het grote geheel van werkzaamheden bij de provinciale wegen N209 en N207 Zuid. Later dit jaar voert de provincie Aeriusberekeningen uit die uitwijzen of het project tot een vergunningplicht leidt.

2.1.2 Natuurnetwerk Nederland

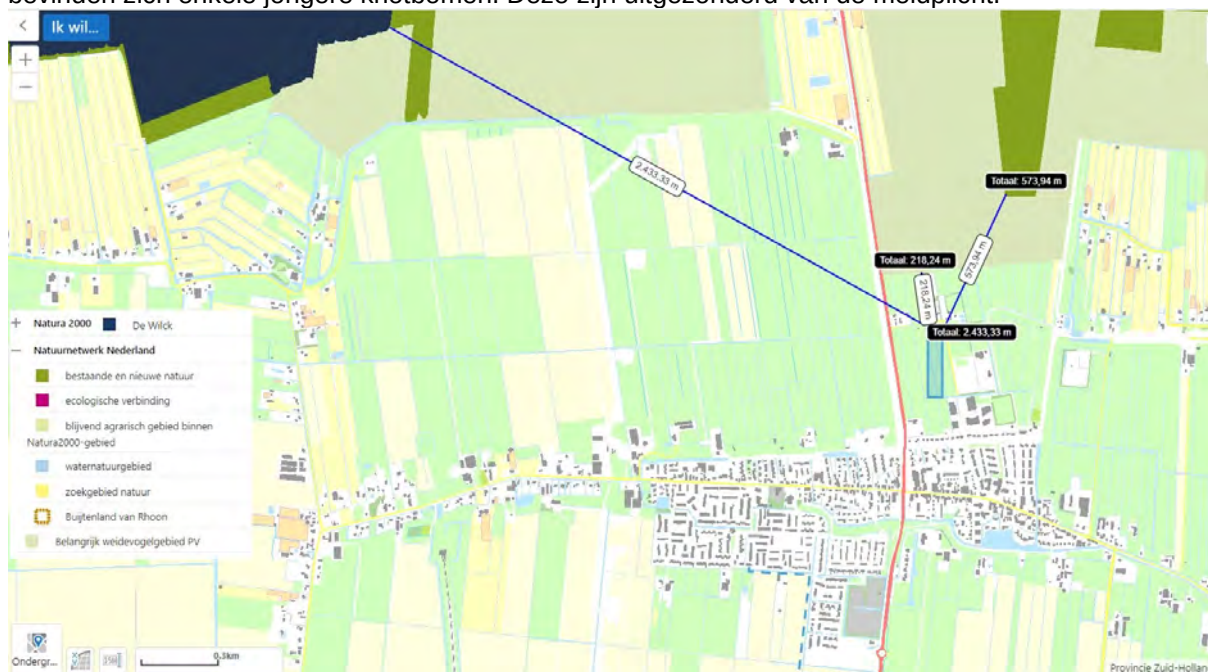
Er is geen NNN gebied aanwezig binnen de plangrenzen. In de polders rondom Hazerswoude-Dorp is op bijna 600m afstand, onder de Galgweg, een NNN-gebied met kruiden- en faunairijk grasland aangewezen. Er is geen sprake van oppervlakteverlies en compensatie is niet aan de orde.

2.1.3 Belangrijk weidevogelgebied

Er is geen belangrijk weidevogelgebied aanwezig in het plangebied. Dit type beschermd gebied is op 200 meter afstand aanwezig. Compensatie voor deze gebieden is niet aan de orde, omdat er geen oppervlakteverlies optreedt. De regelgeving omtrent belangrijke weidevogelgebieden is niet relevant bij dit project.

2.1.4 Beschermd houtopstanden

Een toetsing aan beschermde houtopstanden is niet nodig onder de Wnb. Het gaat om wettelijke meldplicht bij kap van bomenrijen van 20 of meer en/of grotere kavels met houtopstanden. Deze zijn in het plangebied niet aanwezig. Alleen aan de zuidkant in het plantsoen langs het toekomstig tracé bevinden zich enkele jongere knotbomen. Deze zijn uitgezonderd van de meldplicht.

Figuur 5: NNN , belangrijk weidevogelgebied en Natura 2000-gebied rondom het plangebied (rechthoek rechtsboven en stippellijn linksonder van het dorp). De afstand tot het Natura 2000-gebied De Wilck ten westen bedraagt ongeveer 2,6 km (zie blauwe lijn vanaf het projectgebied), de afstand tot NNN gebied, gelegen onder de Galgweg, is 574 meter richting het noorden en de afstand tot belangrijke weidevogelgebieden in het noorden is ongeveer 220 meter.

2.2 Soortbescherming

Naast het beleidskader van de NNN, de Omgevingsverordening Provincie Zuid-Holland (2021) en het Natuurbeheerplan 2021 is ook het aspect soortenbescherming van de Wnb van toepassing. Hieronder staat per soortgroep welke beschermde soorten verwacht kunnen worden in het plangebied.

2.2.1 Vaatplanten

De aanwezige vegetatie rondom het terrein bestaat voornamelijk uit gras, ruderaal kruiden en enkele (knot)bomen. Verder zijn oeverplanten in de slootkanten aanwezig. De vegetatie kenmerkt voedselrijke omstandigheden. Strikt beschermde soorten zijn niet bekend rondom het plangebied (NDFF, floran.nl). Beschermde planten in de bredere omgeving zijn verbonden aan de aanwezigheid van zeldzame habitats in de Nieuwkoopse Plassen en De Haack. De habitat van deze strikt beschermde (moeras)soorten is niet te vinden in het plangebied. Binnen het plangebied is de vegetatie veelal ingezaaid en er wordt bemest op de agrarische percelen. Het voorkomen van beschermde plantensoorten is niet waarschijnlijk gezien de aanwezige habitat. Habitats voor muurplanten zijn ook niet aangetroffen.

2.2.2 Vogels

Jaarrond beschermde soorten

Nesten van jaarrond beschermde soorten zijn verdeeld in 5 categorieën. Vogels uit de categorie 1 tot 4 zijn altijd jaarrond beschermd. Vogels uit deze categorie betreffen onder andere huismus en gierzwaluw, die in Hazerswoude-Dorp voorkomen (verspreidingsatlas.nl). Deze soorten zijn niet aangetroffen in het plangebied, echter het betrof geen broedseizoen, tijdens het veldbezoek in december. Nesten van deze soorten kunnen worden uitgesloten, gezien het ontbreken van gebouwen met pannendaken of andere geschikte nestlocaties in het plangebied. Aanvullend onderzoek naar nesten is niet aan de orde. De mogelijk te kappen bomen (zie figuur 8) hebben geen nesten/horsten van overige jaarrond beschermde soorten die kunnen voorkomen in de omgeving, zoals sperwer, torenvalk en buizerd.

Soorten met bij uitzondering beschermde nesten (categorie 5)

De nesten van vogels in deze categorie zijn alleen jaarrond beschermd als 'zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden' dat rechtvaardigen. Tijdens het veldbezoek zijn overvliegende koolmees en spreeuw waargenomen. Maar voor deze en andere categorie 5 soorten zijn geen geschikte nestlocaties aangetroffen..

Algemene broedvogels

In het hele plangebied kunnen algemene broedvogels voorkomen, zoals houtduif, wilde eend, merel, grauwe gans, meerkoet en kauw. Nesten van algemene broedvogels, mits in gebruik, zijn beschermd. Nesten tijdens het terreinbezoek betreffen meerkoetnesten in de sloten en in de berm ten noorden van Hazerswoude-Dorp een grauwe gans. Dit betreffen nesten van soorten zonder jaarroonde bescherming. Strikt genomen lagen de nesten niet binnen de plangrens, maar wel binnen verstoringsafstand van werkzaamheden in het plangebied.

Bij de werkzaamheden (zoals het kappen van bomen en voorbelasten van bouwplaatsen) moet rekening worden gehouden met algemene broedvogels. Werkzaamheden waarbij in gebruik zijnde nesten kunnen worden verstoord of vernietigd moeten buiten het broedseizoen plaatsvinden. Het broedseizoen voor vogels loopt van circa half maart tot half juli, maar deze periode is indicatief. Van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Ook nesten net over de plangrens mogen niet worden verstoord.

Figuur 6: vogelnestlocaties in nabijheid van plangebied mei 2021. Boven: grauwe gans in de westberm van N209 ten noorden van Hazerswoude-Dorp. Onder: meerkoetnest in een aangrenzende watergang van het nieuwe zuidtracé in de bebouwde kom.

2.2.3 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Vleermuizen zijn afhankelijk van drie functies binnen hun leefgebied: verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. De mogelijke aanwezigheid van deze functies wordt in deze paragraaf behandeld.

Op basis van verspreidingsgegevens zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, baardvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis (www.vleermuis.net, www.zoogdieratlas.nl, website werkgroep zoogdieren Zuid-Holland, zwghz.nl, ODH) in de omgeving van het plangebied te verwachten.

Verblijfplaatsen

Voor verblijfplaatsen biedt het plangebied geen goede voorzieningen. Gebouwen en huizen met donkere plekken onder het dak of spouwmuren ontbreken. Het enige gebouw is een landbouwschuur aan de Jan van Goijenstraat (zie figuur 7). De schuur is enkelsteens opgebouwd, zonder spouw. Alleen een korte hoogte boven de fundering is in baksteen uitgevoerd. Daarboven zijn muurplaten aangebracht zonder isolatie erachter. Het dak bestaat uit platen, niet uit pannen. Bovendien is een deel van de dakplaten voorzien van transparante delen, waardoor daglicht toetreedt in de schuur. Er bevinden zich binnenin geen donkere schuilplaatsen. Daarmee kunnen verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten worden uitgesloten.

Figuur 7: zijaanzicht landbouwschuur in tracé zuidkant plangebied.

Voor boombewonende soorten geldt dat enkele kleinere (knot)bomen in het plantsoen aan de noordkant langs het tracé worden gekapt of verplaatst om de nieuwe weg op de bestaande kom te laten aansluiten. Dwars op het wegtracé staan nog enkele jonge berkjes met kleine stamdiameter die moeten wijken. De berkenstammen zijn te klein om grote holten voor vleermuizen te bevatten. De knotbomen zijn bezichtigd (zie figuur 8). De knotbomen konden goed rondom worden geschouwd op korte afstand. Er zijn, tijdens het tweede veldbezoek in december, geen grote scheuren of grote donkere holten aangetroffen die bruikbaar zijn als vleermuisverblijfplaats,.

Figuur 8: aanwezige bomen in de buurt van zuidtracé.

Vliegroutes en foerageergebied

Vlieg- of trekroutes kunnen lopen langs de bestaande watergangen net over de rand van het plangebied. Er zijn geen watergangen die permanent worden gedempt, wel worden enkele watergangen in het zuidwestelijk plangebied verlegd. Naast de nieuwe weg lopen sloten/watergangen die het regenwater van de weg moeten afvoeren. Bij de nieuwe weg zal verlichting worden geplaatst. Deze voegt mogelijk verstoring toe die vanuit het plangebied de bestaande plantsoenen en watergangen kan beschijnen die vleermuizen gebruiken om te trekken en te foerageren over de grens van het plangebied.

Het plangebied is slecht tot matig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Dit komt door het ontbreken van afwisselende, insectenrijke vegetatie. Daarnaast is in het plangebied weinig water aanwezig en worden alleen enkele sloten gekruist. Binnen het plangebied is daardoor geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen aanwezig. De aangrenzende plantsoenen en watergang zijn meer geschikt als foerageergebied. De aanleg van de weg heeft invloed op dit foerageergebied, waar knotbomen en watergangen insecten aantrekken. Ook hier geldt dat het plantsoen tussen bebouwde kom en nieuwe weg niet extra belicht mag worden. Hier moet in het ontwerp van de weg rekening mee gehouden worden.

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Op basis van verspreidingsgegevens (verspreidingsatlas.nl, Zoogdieratlas Provincie Zuid-Holland, 2012) kunnen egel, wezel, mol, hermelijn, otter en waterspitsmuis in de omgeving van het plangebied voorkomen. Van deze soorten zijn alleen de waterspitsmuis en de otter strikt beschermd. Deze soorten zijn in de omgeving gemeld uit de Nieuwkoopse Plassen en de omliggende veenweiden.

Het aanwezige habitat in de plangebieden zijn ongeschikt als habitat voor waterspitsmuis en otter. Beide soorten houden van beschutting en veelvuldige aanwezigheid van water. Zij worden snel verstoord en verjaagd. Het plangebied bestaat maar voor een zeer klein deel uit watergangen en sloten die worden gekruist. De omgeving is verstoord door de bewoners, huisdieren en verkeersbewegingen. Oevers van watergangen zijn niet beschermd door overvloedige begroeiing door oeverplanten. De soorten kunnen zich niet verschuilen en rusten of foerageren zonder aandacht te trekken van mensen en predatoren.

Algemeen voorkomende kleine zoogdieren als veldmuis, huisspitsmuis, mol en egel (NDFF, Zoogdieratlas Provincie Zuid-Holland 2012) kunnen wel rond het plangebied verblijven. Voor deze soorten geldt alleen de zorgplicht. Een negatief effect op beschermde grondgebonden zoogdieren is uitgesloten.

2.2.6 Vissen

Op basis van verspreidingsgegevens en waarnemingen kan grote modderkruiper in de omgeving van het plangebied voorkomen in de schone, voedselarme veensloten. (ravn.nl; verspreidingsatlas.nl, 2021). Bij deze ontwikkeling worden enkele sloten gedempt, verlegd of vergraven. Vissen kunnen dan ook worden geschaad tijdens de uitvoering van activiteiten om de weg aan te leggen en gronden bouwrijp te maken. De aanwezigheid van grote modderkruiper kan worden uitgesloten, omdat de sloten elk jaar worden geschoond (mondelinge mededeling agrariër Jan van Goijenstraat). In december was het schonen zojuist weer uitgevoerd. Er is geen blijvende modderlaag op de slootbodem aanwezig. De grote modderkruiper kent zijn habitat juist in sloten met baggerlagen en kan daarom uitgesloten worden.

Voor andere vissoorten, als kleine modderkruiper en andere algemeen voorkomende poldervissen als stekelbaars, moet rekening gehouden worden met de zorgplicht.

2.2.7 Amfibieën en reptielen

Op basis van verspreidingsgegevens en waarnemingen kunnen rugstreeppad en ringslang in of in de omgeving van het plangebied voorkomen (Creemers et al, 2009; Herder et al, 2013; verspreidingsatlas.nl, 2020). Zo wordt de rugstreeppad in het onderzoek voor N209 door de provincie genoemd rondom het Bentwoud. De ringslang komt in de gemeente Alphen aan den Rijn vooral rond Boskoop voor.

Rugstreeppad is een pionierssoort die in staat is om snel nieuwe geschikte gebieden te koloniseren. Op bouwterreinen ontstaat vaak geschikt leefgebied voor rugstreeppad in de vorm van vergraaftbare grond en ondiep water. Een plas water (bijvoorbeeld in een rijspoor) kan al voldoen als voortplantingswater. Rugstreeppad kan het plangebied bereiken vanuit gebieden buiten het

plangebied. Het is daarom belangrijk om tijdens de werkzaamheden maatregelen te nemen om te voorkomen dat rugstreeppadden zich op het terrein vestigen.

De ringslang komt voor in gebieden met veel water. Verder is de soort afhankelijk van broedhopen met organisch materiaal om eieren in te kunnen leggen. Door het ontbreken van veel water en broedhopen in het plangebied, kan de soort binnen dit plangebied worden uitgesloten.

Voor algemeen voorkomende amfibieën zoals bruine kikker en gewone pad geldt de zorgplicht.

2.2.8 Overige ongewervelden

Diverse vlinders en libellen zijn onder de Wnb beschermd. Ook zijn enkele kevers, weekdieren en een kreeftachtige beschermd. Volgens verspreidingsgegevens (Dijkstra et al. 2002; Bos et al. 2006; EIS-Nederland et al. 2007; Gmelig Meyling & Boesveld, 2011; verspreidingsatlas, 2020) komen nabij het plangebied de groene glazenmaker en de platte schijfhoren voor.

Dit zijn beiden soorten die qua voorkomen afhankelijk zijn van zoetwaterplanten. Omdat met dit project oppervlaktewater met zoetwaterplanten kan worden geschaad, is het uitvoeren van de werkzaamheden voor wat betreft deze soorten een punt van aandacht.

De groene glazenmaker is voor de voortplanting afhankelijk van de waterplant krabbenscheer. Krabbescheer wordt niet gemeld in de literatuur voor het plangebied. De plant wordt meer gezien in de oostelijke helft van de gemeente, richting Boskoop, Nieuwkoop en het Zaanse Rietveld (verspreidingsatlas.nl, 2021). De plant komt voor in de eerste fase van verlandingsvegetaties in veensloten, als er sprake is van een goede waterkwaliteit. Dit type habitat komt niet voor in het plangebied. De groene glazenmaker wordt niet geschaad met deze ontwikkeling.

De platte schijfhoren kan voorkomen bij voldoende aanwezigheid van waterplanten. Bij dit project worden geen gehele watergangen gedempt. Deels dempen van sloten die kruisen kan wel schade aan platte schijfhoren veroorzaken, als de planten waarop zij verblijven worden verwijderd uit het water. Bij het veldbezoek in mei bleken de sloten deels met flab bedekt. Dit wijst op slechte waterkwaliteit als gevolg van teveel meststoffen. In een warme zomer kan flab de dierfauna in de sloot verstikken door zuurstofgebrek. In december bleken waterplanten na het schonen op de kant te liggen, overwegend riet. Waterslakken kunnen dan ook worden meegeschept. De platte schijfhoren vindt dus niet het gehele jaar rond gunstig habitat in de sloten, maar kan nog niet geheel worden uitgesloten. Eieren van de platte schijfhoren kunnen meekomen met watervogels en via de aannemer die de sloten schoont.

Van de overige beschermde ongewervelden soorten zijn geen waarnemingen in en nabij het plangebied. Bovendien ontbreekt het aan geschikt biotoop. Deze kunnen worden uitgesloten.

3 Conclusie en advies

Onderzocht is of het initiatief in strijd is met de Wnb of provinciaal beleid. Op basis hiervan kan worden bepaald of voor de voorgenomen plannen een vergunning/ontheffingsaanvraag nodig is.

3.1 Gebiedsbescherming

Effecten op beschermde gebieden zijn uitgesloten.

3.1.1 Natura 2000

Een negatief effect door de uitstoot van stikstof tijdens de gebruiksfase kan op voorhand worden uitgesloten. De verkeersafwikkeling binnen Hazerswoude-Dorp en de eventuele toename aan stikstof die hierdoor veroorzaakt wordt valt binnen de verantwoording van de provincie bij haar inpassingsplan voor de N209 en N207 Zuid.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN) en weidevogelgebieden

Negatieve effecten op Natuurnetwerk Nederland (NNN) en belangrijke weidevogelgebieden kunnen worden uitgesloten. Het plangebied is niet in of direct naast zo'n gebied gelegen.

3.2 Soortbescherming

Met beschermde soorten dient rekening te worden gehouden bij de voorgenomen verkeersmaatregelen in Hazerswoude-Dorp om aan te sluiten op de verlegde provinciale weg N209. Het plangebied is geschikt voor algemene broedvogels, rugstreeppad (na het bouwrijp maken van de tracé's), platte schijfhoren en algemeen voorkomende kleine zoogdieren en amfibieën. Werkzaamheden in en bij het plangebied kunnen vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen beïnvloeden.

Voor de platte schijfhoren moet aanvullend onderzoek worden uitgevoerd. Als niet kan worden uitgesloten dat de soort voorkomt, kan een ontheffingsverzoek nodig zijn bij de werkzaamheden in de sloten en watergangen.

Voor algemene broedvogels, vleermuizen, rugstreeppadden en algemeen voorkomende soorten moet gewerkt worden volgens de aanbevelingen die opgenomen staan in hoofdstuk 3.4.

3.3 Vervolgonderzoek

Aanvullend onderzoek naar platte schijfhoren moet worden uitgevoerd. Na het onderzoek blijkt of de soort kan worden uitgesloten. Als de platte schijfhoren aanwezig is, dan moet

voordat de werkzaamheden in de watergangen en sloten starten een ontheffing worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Dit vervolgonderzoek moet afgerond zijn, voordat de werkzaamheden in de watergangen en sloten in het kader van dit initiatief starten.

3.4 Maatregelen

Om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen, is het belangrijk de volgende werkwijze aan te houden:

Het zoveel mogelijk verjagen van aanwezige dieren voorafgaand aan de werkzaamheden, indien dit niet volledig lukt de dieren weg te vangen (bijvoorbeeld in vallen waarin zij kunnen overleven) en uit te zetten op plaatsen waar zij verder ongestoord verder kunnen leven.

- Het uitvoeren van de graafwerkzaamheden in waterkanten van watergangen in één richting, zodat algemene soorten kunnen vluchten.
- Bij droogleggen van sloten voorafgaand aan demping de aanwezige dieren eruit te vissen en over te zetten naar andere sloten in de buurt.
- Het niet op de kant gooien van waterplanten in sloten die worden gekruist door het wegtracé en water met eventuele waterslakjes verderop in de sloot te pompen, in plaats van weg te laten stromen over akkers/verharding.
- Werk buiten het vogelbroedseizoen (het broedseizoen loopt grofweg van half maart tot half juli), of na inspectie van de locatie op broedende vogels tijdens het broedseizoen.
- Onderneem actie om te voorkomen dat tijdens de werkzaamheden rugstreeppadden de locatie gaan koloniseren. Vestiging van rugstreeppadden kan voorkomen worden door in de periode april-september te voorkomen dat ondiepe plassen ontstaan, waarin deze soort eieren kan afzetten, en te voorkomen dat vergraafbare grond aanwezig is.
- Voer de werkzaamheden uit bij daglicht, om lichtverstoring voor vleermuizen te voorkomen.
- Voorkom het extra verlichten van watergangen langs de nieuw aan te leggen weg.

Deze maatregelen moeten worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol, voordat de werkzaamheden in het kader van dit initiatief starten.

4 Literatuurlijst

Boesveld A., A.W. Gmelig Meyling, I. van Lente, 2010. Verspreidingsonderzoek. Mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2011. Platte schijfhoren *Anisus vorticulus*

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

EIS-Nederland, de Vlinderstichting & de Nederlandse vereniging voor Libellenstudie, 2007

Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers, 2009. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2008. Rapport 2009-03. Stichting RAVON, Nijmegen.

Omgevingsverordening Provincie Zuid-Holland (2021)

Provincie Zuid-Holland, 2021. Natuurbeheerplan Zuid-Holland, 2021.

Zoogdieratlas provincie Zuid-Holland, 2012. Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland van de zoogdierenvereniging, 2012

Verspreidingsatlas.nl, 2021.

Floron.nl, 2021

Ravon.nl, 2021

Anemoon.org, 2021

Zoogdierversameling.nl, 2021

Vlinderstichting.nl, 2021

Vleermuis.net, 2021

Ruimtelijkeplannen.nl 2021. Onderzoeken in het kader van eerdere plangebieden in Hazerswoude-Dorp (bijvoorbeeld Weidelanden) en het buitengebied Rijnwoude uit (2007, 2015 en 2019)

PIP: provinciaal inpassingsplan 2020 N209 Hazerswoude door provincie Zuid-Holland met planmer door Movares

<https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=fcb2770793e2411baa4ce65dff16710d>

<https://atlas.zuid-holland.nl/GeoWeb54/index.html?viewer=Natuurbeheerplan>